

Alþingi
Erindi nr. þ 122/1455
komudagur 25.3.'98

Nefndasvið Alþingis
Félagsmálanefnd
Þórshamri v/Templarasund
150 Reykjavík

Reykjavík 24. mars 1998

Landssamtökin Þroskahjálpi hafa fengið til umsagnar frumvarp til laga um húsnæðismál, 507. mál.

Landssamtökin Þroskahjálpi hafa nú um nokkurra ára skeið rekið húsnæðingisjód sem hefur byggt/keypt félagslegar leigu- og kaupleigu íbúðir. Alls eiga samtökin nú 28 íbúðir í 7 sveitarfélögum og eru 10 íbúðir í smíðum sem verða afhentar í haust. Leigjendur húsnæðingisjóðs eru 44.

Samtökin hafa haft það sem markmið að vinna að nýjungum í húsnæðismálum fatlaðra bæði hvað varðar gerð húsnæðis og staðsetningu. Þar hafa samtökin að leiðarljósi að fötluðum skuli tryggð búseta í sinni heimabyggð í húsnæði sem sé sambærilegt að gerð og gæðum og öðrum í sveitarfélögum.

Landssamtökin Þroskahjálpi leggjast gegn því að umrætt frumvarp verði að lögum í vor heldur verði sumarið notað til að sníða af því augljósa vankanta og það síðan lagt fyrir Alþingi í haust.

Óbreytt frumvarp er ekki líklegt til að ná þeim tilgangi sem um er getið í 1. gr. frumvarpsins, þ.e.a.s. "að landsmenn geti búið við öryggi og jafnrétti í húsnæðismálum".

Landssamtökin Þroskahjálpi munu einskorða ábendingar sínar við þau ákvæði sem snerta samtökin og húsnæðingisjód þeirra með beinum hætti.

Athugasemdir/ábendingar við einstakar greinar:

14. gr. verkefni

Í þessari grein tl. 5. er gert ráð fyrir að eitt af verkefnum húsnæðisnefnda sveitarfélaga sé að aðstoða aldraða og samtök þeirra við öflun húsnæðis svo og ráðgjöf o.fl.

Lagt er til að í stað þess að einskorða þessa þjónustu við aldraða sé gert ráð fyrir að sama eigi við um fatlaða og félagasamtök þeirra.

16. gr.

Til umhugsunar, er þeirri hugmynd hreyft nú, þegar færa á málefni fatlaðra frá ríki til sveitarfélaga, hvort rétt sé að færa til íbúðarlánasjóðs verkefni Framkvæmdasjóðs fatlaðra ásamt tekjum Erfðarfjár sjóðs sem muni þá renna óskiptar til sjóðsins og fjármagna í gegnum sérstaka deild sjóðsins allar byggingarframkvæmdir sem sérstaklega eru ætlaðar fyrir fatlaða. Það skal ítrekaða að hér er ekki um formlega tillögu að ræða, heldur hugmynd til nánari skoðunar.

38. gr.

Í þessari grein er fjallað um kjör á lánum til að koma upp leiguhúsnæði.

Í ákvæðum til bráðabirgða VIII svo og umsögn fjárlagaskrifstofu fjármálaráðuneytis er gert ráð fyrir veitt verði lánsheimild vegna 25 leiguíbúða á ári, næstu 2 árin, en síðan að þeim tíma liðnum er allt óljóst bæði um fjölda leiguíbúða svo og lánskjör. Ætla verður þó að ekki verði um niðurgreidda vexti að ræða, þar sem íbúðarlánasjóður á að standa undir sér.

Um fjölda íbúða og vaxtakjör á að semja við sveitarfélög. Félagasamtök eins og Landssamtökin Þroskahjálpm sem hafa mörg hver verið fyrst og fremst í að byggja leiguhúsnæði fyrir tekjulægstu hópana virðast því algerlega ofurseld einhverju samkomulagi þessara aðila. Í dag er ekkert hægt að ráða í hvað út úr slíkum viðræðum kemur.

Mjög margt í ákvæðum þessarar greinar er því óljóst t.d.:

Hver verða kjörin á lánum eftir árið 2000?

Hver verður fjöldi lánanna?

Hvaða hlutverki er sveitarfélögum ætlaða að gegna hvað varðar fjármögnun leiguíbúða?

Hvert verður samspil húsaleigubóta og vaxta af félagslegu leiguhúsnæði?

Það eina sem er ljóst, er að fjöldi leiguíbúða á ári næstu tvö ár verður alltaf lítil ekki síst sé það haft í huga að ekki er gert ráð fyrir því að margir að þeim sem hingað til hefur staðið til boða félagslegar eignaríbúðir standast ekki lánsmat eftir breytingu laganna .

48. gr. stimpilgjöld

Gert er ráð fyrir að greidd sé stimpilgjöld af skjölum vegna lána. Þetta ákvæði hækkar húsaleigugrunn og þar með húsaleigu um ca. 1.5%.

54. gr. Sameining sjóðanna

Gert er ráð fyrir að Tryggingasjóður byggingargalla verði innlimaður í svo kallaðan Varasjóð sem er í eigu sveitarfélaganna og hefur allt annað hlutverk eða það fyrst og fremst að að bæta tjón fyrir útlánatöp.

Eðlilegra verður að teljast að t.d. þau félagasamtök sem hafa greitt í sjóðinn fái þetta fé endurgreitt enda eigi þau enga aðild að þessum nýja Varasjóð.

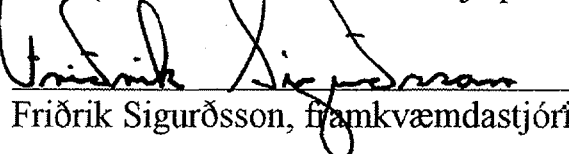
Önnur atriði:

Ekki er gert ráð fyrir óafturkræfu 3,5% framlagi sveitarfélaga vegna félagslegs leiguhúsnæðis. Þetta hækkar húsaleigu um 3,5 %.

Ef taka á upp markaðstengda vexti á lánum til félagslegra leiguíbúða og ákvarða þá af stjórn íbúðalánsjóðs fyrir eitt ár í senn, verður að gera alla leigusamninga með ákvæðum um að húsaleiga hækki/lækki með tilliti til vaxtakjara eða að aðeins er hægt að gera leigusamning til eins árs í einu.

Landssamtökin Þroskahjálpar ítreka þá ósk að samþykkt þessa frumvarps verði frestað og þættir eins og vaxtakjör og fjöldi lánsloforða til leiguíbúða verði skýrður nú í sumar.

F.h Landssamtakanna Þroskahjálpar

Friðrik Sigurðsson, framkvæmdastjóri